

În de două ori în septembra: Joi-a și
Duminică; era când va prezintă im-
portanța materialor, va fi de trei săv-
de patru ori în septembra.

Breviul de prenumerare,
pentru Austria:
anul întreg ..... 8 fl. v. a.
diuimetate de an ..... 4 fl. v. a.
petru ..... 2 fl. v. a.
pentru România și strainatate:
anul întreg ..... 12 fl. v. a.
diuimetate de an ..... 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratuni se facă la toti dd. cores-
pondenti ai nostri, si de a dreptul la Re-
dactiune Stationsgasse Nr. 1, unde
sunt a se adresa și corespondențele, cu pri-
vesc Redactiunea, administratiunea seu
speditoră; căte vor fi nefrancate, nu se vor
primi, era cele anotimpuri nu se vor publica.

Pentru anunțare și alte comunicări de
interes privat — se respunde căte 7 cr.
de linie; repetările se facă cu pretiu sca-
zut. Prețul timbrului căte 80 cr. pen-
tru una data se antecipa.

Pesta, în 26 iuliu n. 1873.

Scirile directe din Sibiu nu splica
pe largu ceea-ce ni spuse in pucine
avintele telegram'a, ce o publicaramu in
molu precedinte.

Consistoriul metropolitanu s'a adu-
nat luni-a trecuta in nru de 15 membri,
du eppu alu Caransebesiului, fiindu
du eppu alu Aradului impedecat prin
unu morbu. Deci constituindu-se, a
lunii pana mercuri cinci siedintie si a
regulat tōte cele necesari pentru con-
gresul electoral, totu de o data si per-
manint'a sa pentru timpul vacantie
unui metropolitanu.

Despre tōte acestea ni vor dā de-
pina deslucire actele concerninti pe cari
nu s'e le publicāmu dupa fōia oficiale.

Amintim pre-alabimint urmată-
mominde de interesu publicu:

Din diu'a intrunirei consistoriului
la espirarea mandatului congresului
natiunal alesu in anulu 1870, adeca
la 1/13 oct. 1873 sunt inca 12 sep-
temani; deci punendu-se diu'a adunarii
congresului electoral pe 26 aug. 7 sept.
luatul siepte septemani pentru lucră-
la pregaritōrie, a nume pentru completa-
re alegiloru necesari, in care privin-
in data s'au dispusu specialminte cele
recrire de statutu, facendu-se si areta-
ce catra Maiestatea Sa, — ér cinci sep-
temani remanendu pentru intarirea pré-
dicta a celui alesu si pentru instalarea
sa in scaunu, eventualmente pentru
dispusetiuniloru necesari spre
ocare a recrierea alegiloru nouilui
agresu a periodului urmatoriu de
ani.

Dupa indegetările ce ni se dau, sun-
tu indreptatiti a crede că, desbaterile
consistoriului metropolitanu au decursu
multa maturitate, dar si cu animosita-
si că mesurele ce s'au luat au fost
totu compromise intre faptori activi.

Astfelui scimu, că a intempinatu
si dificultati alegerea comisariului
consistorialu pentru conducerea actului
alegere in Congresu, si de unde cei
multi membri ar fi dorit a amenă-
cata alegere pentru unu timpu mai
șope de congresu, si mai de parte —
spiritul statutului, a eschide de la
tota demnitate si functiune pre dd.
epoci, ca pre unii ce vinu in combina-
re seu candidatiune, — presidiul cu
varintia peste mesura incordata a re-

comendatu alegerea indata si a nume ale-
gerea dlui eppu Ivacicovicu, splicandu
că altfelui s'ar poté deduce lips'a de in-
credere catra aduncu venerat'a sa perso-
nă: de aci a urmatu că consistoriul
in fine s'a invoitu a alege, si a alege
chiar pre dlui eppu alu Aradului, măcar
si numai pentru de a respinge si desa-
vuă pretinsulu prepusu de ne'ncredere
catra venerabil'a sa perso-
nă.

Permanent'a consistoriului s'a regu-
latură astfelui, ca siesse membri ordi-
nari si cu unu presiedinte, (adeca cu
episcopulu Aradului, séu in casu de im-
pedecare a acestuia, cu celu alu Caran-
sebesiului, eventualmente cu celu mai bet-
ranu membru preotescu in frunte,) ne-
curmatu s'e fie in demana, pentru de a
representa metropol'a si a tiené siedin-
tie, pentru primirea si respective desle-
garea actelor ce privesc metropol'a
intréga, consistoriul metropolitanu si
congresulu natiunalu.

Lucrul mai ciudat u e, că ven. con-
sistoriu archidiecesanu, des de 3 septe-
mani avea cunoșciutia despre intrunirea
consistoriului metropolitanu, de felu nu
s'a afiatu motivatu a pregatit si a-i sub-
sterne vr'o aretare despre mórtea metro-
politului si imprejurările ei si despre
testamentul remas, măcar că acest'a
cuprindu dispusetiuni, cari atingu si me-
tropol'a. Consistoriul metropolitanu in
data a cerutu atare reportu si cu actele
respective, dar — fora s'e primésca vre
unu responsu in cele trei dile ale siedin-
tielor!

Atât'a este ce, de ocamdata in estrasu
afiamu cu cale a publică din cele ce ni
se reportara din Sibiu. —

Impacatiunea magiariloru cu croa-
tii, despre ale cărei punte essentiali s'a
vorbitu in unulu din nrii trecuti, s'a po-
ticinu tocmai candu diariale guverna-
mentali cantau osan'a guvernului si mai
vertosu ministrul presiedinte Szlávy,
pentru că i-a succesu s'e desmanie pe
croati. Croatii, in cunoșciut'a drepturi-
loru loru si in cunoșciut'a situatiunei
precarie a magiariloru, pretindu ca tota
administratiunea tierii loru s'e fia pre de-
plinu nependinte de guvernul magiaru
si tōte oficiale publice s'e se ocupe prin
croati si numai croati, si inca prin croati
de partid'a natiunale.

O pretensiune in sine justa si ecita-

bila, pentru domnii magiari stepanitori
insa neplacuta, pentru că dregatoriele
densii le-ar rezervă pentru ómeni, de-
spre cari sunt convinsi că, la ori ce casu
de trebuintie, ii potu utilizá ca pre ne-
se instruminte docile, intru sustinerea
si intarirea loru. Astfelu dificultata fiindu
impacatiunea in ultimulu stadiu, domnii
ministri alerga in ruptulu capului la
Zagrabia si la Viena pentru a conferi cu
matadorii croatiloru.

Cea mai mare dificultate a provo-
catu ocuparea postului de locutienente
banale si a portfoiului ministerizile. Croa-
tii adeca vreu, ca ambele aceste nalte
oficia s'e le ocupe duoi barbati de parti-
d'a natiunale, era magiarii vreū s'e re-
munere cu locutienent'a banale pre
unulu dintre matadorii Unionistilor.

Ministrul presedinte din Serbia,
Iovanu Risticu, marti-a trecuta a sositu
la Viena si miercuri a avutu o lunga
conferintia cu contele Andrásy, in caus'a
regulării Pórtiei de feru si a cailoru fe-
rate serbesci. Ni place superb'a si impu-
netori'a tienuta a ministrului serbu facia
de pretinsulu omnipotinte ministrul de
statu austro-magiariu. Risticu a pre-
tinsu revocarea consulului generalu austro-
magiaru din Belgradu, a magiaronu-
lui Kállay, motivandu-si pretensiunea
cu aceea, eà — auditi ministri din „Ro-
mania libera!“, că numitulu consulu prin
portarea sa „neleiale“, la suirea pre tronu
a principelui Milan, a devinutu o perso-
na migrata in tōte cercurile politice din
Serbia! Unde e ministrul romanu, care
in asemenea casuri s'e impuna strainiloru
prin o atitudine plina de demnitate ca
a ministrului serbu, in numele unui statu
de cinci ori mai micu de cătu Romania
libera?! — Decadiutati, fratilor, decadiut!
„Servilismulu este caracteristic'a
romaniloru de astadi,“ ne apostrofă
„Politik,“ asemenandu tienut'a nostra
politica cu a serbiloru; si noi acoperindu-
ni facia de rusine, trebue s'e recu-
noscemu că — dorere, asia este, din
coco si din colo. —

Adunarea natiunala din Versailles
e proroga in 27 iuliu pana in lun'a lui
noemvre. O propunere a partidei repub-
licane, ca adunarea indata dupa des-
ertarea teritoriului de catra trupele
germane, s'e se intrunescă, s'a respinsu.

Pentru timpulu feriale s'a alesu o comi-
siune permanente de 27 ultramontani si si
numai optu republicani. Acesta comisiune
este investita cu dreptulu d'a persecută
organele cele ce vor atacă „Maestatea“. Adunarii!

Prin acesta mesura Ultramontanii
si Monarchistii vreau s'e nadusiésca opini-
unuea publica, spiritulu republican si
libertatea cugetului.

S'a mai primitu apoi legea despre
radicarea unei biserici in partea orasului
numita Monmartre, intru onoreea si
marirea catolicismului. Unu deputat
clericale propusese, ca Adunarea s'e se
reprezente la punerea petrii fundamen-
tale la acea biserică prin delegati!

In Francia deci mergu tōte ana-
poda si inim'a ne dōre candu vedem cum
iesuitii si monarchistii cu pasi rapedi
dieu biét'a tiér'a — la dōg'a Spaniei.

Două circulare importante.

Nr. 8 Metrop. 1873.

Venerabilu Consistoriu achi- diecesanu!

Cons storiulu Metropolitanu romanu de
rel. ort. or. in siedint'a sa din Sabiu, 9/21
iuliu 1873, tienuta sub presiedint'a Ilustrat-
tiei Sale pré Santului Episcopu alu Ca-
ransebesiului, Ioane Popasu, in absența ce-
lui mai betranu sufraganu — a luat cu adun-
nea dorere la cunoșciutia vacanti'a Scaunu-
lui Metropolitanu alu Metropoliei gr. or. ro-
mane din Sabiu, intemplata prin repausarea
marelui si nemuritorului nostru Metropolitu
Andrei Br. de Siaguna, si spre intregirea ace-
stei vacante, resp. spre alegerea noului Me-
tropolitu in intielesulu Statutului nostru orga-
nicu conformandu-se §§-loru 156 si 170 din
acea lege fundamentala a bisericei noastre
a luat urmatōrie dispozituni, resp. deci-
siuni :

Congresulu nationalu bisericescu elec-
toral se conchiamă pre 26 Augustu 1873
st. v. la Sabiu, in care di dupa convocarea
spiritului santu se va si deschide.

a) Acestu congresu se compune din
membrui congresului natiunalu bisericescu
alesu la 1870, intregit u in intielesulu §-lui
155. St. org. de dupa care archidiaconii are
s'e aléga inca 30 de deputati ad hoc, adeca
20 mireni si 10 preoti.

b) Totu deodata se provoca consist-
archidiaconesu a aleg deputati si in acele cer-
curi, cari au devenit u vacante.

FOISIÓRA.

↔

Coler'a

de

Dr. Vasiciu.

Prin tōte părtele Ungariei, ér mai alesu
in Temisióra, au d'a-se pregatit omenii
primirea unui óspe ne-amici si de rea-
mentire, care dela 1831 ne cercetă de atatea
zi, incă mai că s'a domesticit u intre noi.
Si totu acestea, noi nu-lu cunoscem u cine
ide unde vine. Pricepemu aici pre madam'a
Oláh, pe acea madama cu ochii cufundati,
pe piele albastra, rece ca marmorulu, uscata
cum tintiariu, carea érasi a pornit u
istori'a si voiajigulu seu prin unele predi-
lete tienuturi. Ea, ca o madama de rangu,
poteca cu deosebita placere in cetăti mari,
solo unde de o parte inbuibarea si lucsulu,
moletiunea, desfiéulu, bucatariele rafinate,
că, feu'a, ciocolad'a, supe tari, totu
lu de cáruri s. c. l., ér de alta parte
si neajunsulu slăbescu organele mistui-
ni. Relatiunile civilisatiunii si culturei, in

cari ne afiamu astadi, si neajunsulu mediló-
celoru sunt cu totulu favoritōrie pentru de
asi face unu numeru insomnatu de curtisani
siliti.

Si ore s'e nu potemu noi afiamu unu modu,
prin care s'e esimiu din calea acestui óspe
reu, s'e scapkmu de acesta madama scheletosu,
de tandretiele si imbracișarea ei? S'e nu fia
ore vr'unu medilocu pentru de a-i infona
necuratióri'a si ne'ndurat'a portare a ei?

Provocati fiindu din mai multe părți s'e
aretamu ce tienemu noi despre acesta bólă,
ne vom incercă a respunde la aceste intre-
bări; inse mai antaiu de totu vom espéra o
privire fugitiva asupra originii, escării si
cunoscérii ei, — apoá asupra recursului si
gradului de desvoltare alu seu, si astfelui
vom cautá dupa acele medilóce, cari prin
esperint'a mediciloru de inima si caracteru
sunt aprobatu in numeróse casuri.

Medicii deosebescu trei feluri de
coler'a, adeca color'a asiatica ori orientala,
color'a sporadică ori domestica, si colorin'a.

Cea de antaiu si trage originea din Asia,
si ne cercetă in anii 1831—38, apoi in 1840
si 1848 cam binisoru, luandu estensiuni mari.

De atunci mai că nu ne-a parasit u de totu.
Ea ni-se aréta in tōte anutimpurile, dar
mai vertosu in lun'a iuliu pana in optomvre,
si nu se impedece, nici smintesce in actiunca
sa prin nici o relatiune geologica, nu crutia
nici o formatiune a teritoriului, domnesce
presto lătimea si lătimea pamantului, peste
ctări mari si tōte regiunile, peste munti, văi,
siesuri, afundimi, continenți, insule, si in
totu loculu cere tributulu seu. Cu totu acestea
are si óresi care predilectiune catra locurile
afundite, băltose si bine impopulate, unde po-
porulu trăiesce in seraciu, desfréu, betia si
lipsa de curatienia.

Invictati se disputa si astadi despre
escarca acestui morbu teribilu, si adeca unii
dicu, că causele condit ionatōrie de colera
sunt *afora de noi*; altii inse că ele se afia
in noi insine. Cei de antaiu dicu, că ea se nasce
din desmestecarea aerului in urm'a unui
procesu chimic ori electricu, adeca prin mi-
asma; cei de pre urma inse că ea se nasce
din o materia contagioasa, produsa in cor-
pulu bolnavului. Pentru noi e totu un'a, ori
care va avea dreptu, noi scimus că coler'a este
o bólă rea, carea, daca nu vremu mórtea,

trebue vindescata. Dar nu trebue s'e perdemu
nici aceea din vedere, că la fiacare mórte
se cere o causa, carea seu ea se imparte ma-
terialmente in trupulu nostru, seu ca schim-
bare materiale a vr'unui organu, a vr'unei
părți a trupului provoca unu procesu mor-
bosu si prin elu escarea unei materie morbo-
se in intrulu nostru. Spre vindecarea unui
organismu atacat u de bólă se cere dura totu
de un'a despărtirea, evacuarea materiei cau-
satōrie de morbu, adeca o crisa. Cari ar fi
medilóce, cari ar fi in stare a produce acé-
sta crisa cu efectu si securitate, ne vom in-
cercă a areta mai la vale. Aci fia-ne destulu
a sci, că la omenii, in cari ori prin ce suntu
ruinate organele digestiunii ori misturii, ele
nu suntu in stare a despărti acea materia
morbosa din organismu, ci apelédia la piele;
dar biét'a piele, pe care omenii nu o grigescu,
nu e capace a ajutá, fiindu că cei avutu se
imbraca in matasa si bisonu, se spala pote pe
mani si pe fatia, dar mai de parte grigescu-
domnedieu; ér cei seraci, asuprile de lucrulu
greu si de arsuri a sorelui, trăiesc in cea mai
mare necuratienia a pielei, si in locu de a se
scaldá in riuri, lacuri, seu a se spela la fan-

In privintia punerei in lucare a alegerilor consistoriului metropolitan aflatu de bine a dispune urmatorie:

1. La 29 iuliu 1873 st. v. se publice alegerea deputatilor mireni in tote bisericele din archidieceza;

2. La 5 augustu a. c. se tien alegurile deputatilor mireni in tote bisericele din archidiecesa;

3. La 12 augustu se tien scrutinii asupra alegerilor intemplete sub conducerea comisarilor consistoriali de pana acuma [remanindu-se denumim comisari noi numai unde voru lipsi].

4. La 3 augustu st. v. se fac alegurile deputatilor preotiesci.

La acestea se adauge, ca cercurile electorale reman totu acele, cari au fostu si la alegerile congresuale din 1870.

Alegerile proovedute sub a) si b) se facu de odata.

Ori-ce scrisori provenite din caus'a alegerilor aci dispuse au a se transpune fara amenare la consistoriului metropolitan.

Consistoriului metropolitan recerca oficiose pre venerabilulu consistoriu archidiecesanu, ca acel'a se bine-voiesca a dispuse in celu mai scurtu tempu tote cele de lipsa pentru secur'a realizare a mai susu aretateloru alegeri la termenele mentionate, adaugendu, ca venerabilulu consistoriu archidiecesanu se binevoiesca a atrage atentiunea organelor, respective a bunului nostru poporu si a dloru comisari consistoriali asupra formelor prescrise in St. Org. pentru a caroru neobservare s'ar pota intempla nimicirea alegerilor facute.

Din siedint'a consistoriului Metropolitan plenariu.

Sabiu, in 10 iuliu 1873.

Ioanu Popasu m. p.

Presedintele consistoriului Metropolitan.

Dr. Ioanu Bocia m. p.

Notariu prov.

Nr. 8 metrop. 1873.

Venerabilu Consistoriu diecesanu!

Consist. metrop. romanu de rel. ort. or. in siedint'a sa din Sabiu, 9/21 iuliu 1873, tienuta — in absen'ta celui mai betranu suraganu — sub presedint'a Ilustritatii Sale pre santitului Episcopu alu Caransebesiului, Ioanu Popasu, a luatu la cunoscinta cu adanca durere vacanti'a scaunului metropolitan alu metropolei ort. romane din Sibiu, intemplata prin repausarea marelui si nemuritoru lui nostru Metropolitu Andrei B. de Siaguna, si spre intregirea acestei vacante, resp. spre alegerea noului Metropolitu in intielesul St. Org. — conformandu-se §§-loru 156 si 170 din acea-si lege fundamentala a bisericei nostre, a luatu urmatorele dispositiuni, resp. decisiuni:

Pentru indeplinirea alegerei noului Metropolitu se conchiamă congresulu nationalu bis. electoralu alesu la anulu 1870 si intregit in intielesul §-lui 155 din Stat. Org. pre diu'a de 26 Augustu 1873 st. v. la Sabiu in biserica cu chramul u Schimbarei la fatia,

in care di dupa convocarea santului Duhu se va si deschide congresulu.

Totu deodata se provoca venerabilulu consistoriu a dispune alegeri noue in tote cercurile devenite vacante.

Spre punerea in lucare a acestor alegeri, consist. metropolitan aflatu de bine a dispune urmatorie:

1. La 29 iuliu 1873 st. v. se publice alegerea deputatilor mireni in tote bisericele din cercurile vacante.

2. La 5 Augustu 1873 st. v. se tien alegerea deputatilor mireni in tote bisericele din cercurile vacante.

3. La 12 Augustu 1873 st. v. se tien scrutinii in locul de pana acuma alu scrutinii si sub conducerea comisarului cons. de pana acuma, carele se fia inscintiatu de timpuriu despre acest'a.

4. La 3 Augustu st. v. se fac alegurile deputatilor preotiesci in cercurile devenite vacante.

La acestea se adauge, ca cercurile electorale reman totu acele, cari au fostu si la alegerile cogresului din anulu 1870.

Ori-ce scrisori provenite din caus'a alegerilor aci dispuse sunt a se transpune fara amenare consistoriului metropolitan plenariu.

Consistoriului metropolitan recerca oficiose pre venerabilulu consistoriu diecesanu.

Ca acel'a se binevoiesca a dispuse in celu mai scurtu tempu tote cele de lipsa pentru secur'a realizare a mai susu aretateloru alegeri la termenele mentionate adaugendu, ca venerabilulu consistoriu diecesanu se atraga atentiunea organelor respective asupra formelor prescrise in Stat. Org. pentru a caroru neobservare s'ar pota intempla nimicirea alegerilor facute.

Din siedint'a consistoriului metropolitan, tienuta in 9/21 iuliu 1873.

Ioanu Popasu, m. p.
presedintele consistoriului metropolitan.

Dr. Ioanu Bocia, m. p.
not. prov.

Fagaras, in iuliu.
Domnule Redactore! Pentru deslucrea celor scrise in „Albina” nr. 50 cu respectu la ospetiale instalarii dlui Boér Kalmán, ca capitau supremu in districtulu Fagarasiului, si la conclusele amplioatiilor accesuia, — mi permitu a raportá urmatorele:

Dupa esirea majoritatii din adunare, remasera acolo amplioatii municipali, cari luara ordinatiunea ministrului de interne, simplu la cunoscinta, fora de a revocá declaratiunile din 8 si 9 aprile a. c. dupa cum fabuleaza de arce magiare.

Dupa acestu triumfu numai in aparența, incepura apoi a se ospeta la măs'a capitanului, unde fura asemenea numai amplioati municipali si regesci, pentru ca membri invitati, afara de amplioati, au refusat invitarea. Aci se redicara toastele amentite in foile magiare, si reproduce in estras in „Albina”, in sanctitatea lui Boér, Dedk, Ghiczy si a guvernului ungurescu. Toastatori au fostu

pentru susu numitii constitutiunalisti, fiscalu Ioane Romanu si vice-capitanulu Codru.

A dou'a di, adeca in 8 iuliu, dupa ospetiu se intrunira érasi amplioatii municipali in frunte cu Ioane Romanu si vice-capitanulu Codru, preste totu in numeru de vre-o 8 insi.

Dlu Boér Kalmán in facia acestor a deschiara adunarea generale municipala a districtului Fagaras in deschisa, denumindu totu o data pre br. Bornemissa si Kinizsi Pál, din cottulu Cetății de Balta, de protonotari onorari, si jurandu-i in facia acestei pré onorabile si umilite adunari genorale.

Incheiandu-se acestu actu cu tota solemnitatea constitutiunale-beamtarsca, dlu Boér compuse si dicta notariului — cu pucina esceptiune — dupa plac procesulu verbalu a siedintiei din 7 iuliu, pre care apoi aceasta marétiad adunare de 8 supusi lu dechiară de autenticu si verificat.

Finindu-se si alu doilea actu, dlu Boér dechiară cinstita adunare generala, rocte se-sa amplioatiilor de 8 insi, de inchisa.

Dupa acesta apoi urmă marele ospetiu său prandiu la vice-capitanulu Codru, datu in onorea dlui Boér, si la care asemenea participara infratitii magiari si dlu Romanu. Toastele de aici au fostu forte familiare si de aceea nece se potu sci.

In urmă acestor a venira foile magiare „Hon.”, „Magyar Polgár” si altele, si lauda neintrerupta portarea vice-capitanului Codru, si in specialu a dlui Romanu, arctandu tacatu, zelulu constitutiunalu, patriotismul si argumentele cele tari, cu cari combatura propunerea lui Densusianu si consocii. Atatu acestea, cătu si alte insusiri ale dlui Romanu, cari le lauda foile magiare, nu merita din partea romanilor atentiune, căci tactuiu, zelulu si demnitatea natinala a dlui Romanu sunt cunoscute romanilor de aici inca de la anulu 1867 si preste totu de candu pacta mai in anulu trecutu in Alba-Iulia cu Papp Zsigmond si aduse in straita programele lui Mădăyanu cea ce le prefacă in obligatiuni.

Atatu pentru asta data. †

L. Agrisu, (cottulu Aradu,) 1. aprile n.

(Triste timpuri au ajunsu poporul.) Nemicu mai durerosu pentru unu fiu nestricat, de cătu degradarea mamei ce l-a nascutu, l-a tenu tu pre bracia si l-a crescutu. Asia si pentru ori care romanu, nemicu nu poate fi mai sfasiatoru de inima, decat impiarea si degradarea mamei natiuni, mai vertosu candu vede ca pre langa tiranii straini si unii din ai sei fii, perfidi si stricati fiindu in inim'a si sufletulu lor, o batjocureasca si impiledia. — Starea poporului nostru este trista, e deplorabila; a scapatu cu totul in urmă spesatörielor si multeloru dări, astfelu incătu e silitu a-si vinde si mosia cea mica, eredita dela stramossi sei, pentru ca se păta vegetă de astadi pana mane.

Apoi oficiantii de romani, — onore esceptiunilor, — esiti cea mai mare parte din opinia si crescuti cu malafu romanescu, — acestei coconasi dupa ce odata sunt in oficia, in inchipuit'a loru superioritate desprecitive sau urescu opinia. Acesti domnisiiori, candu

poporul li se apropia si ii roga pentru unsuatu in o tréba óresi-care, si dan aerulu de mari invetiati si totusi nu vrea ori nu se-si decesuatulu cerutu! Lucru insa e naturalu. Dumelor nu posiedu adeverata cultura, si totu ce au invetiati in multele lor scoli este: art'a d'a beli poporul si — d'si petrece cu fetele de rondu, vorbindu acestora tréncuri fléncuri, cici idei sanetosu nu sunt capabili de a produce, afora daca nu vor cită si recita versurile cutrui poeti puralui, vrendu astfelu se tréca, naintea ne-expertilor, de poeti!

Asi avé multe esemplu si multe nume de amintit la acestu locu, insa — nomina sunt odiosa. Se scia insa odata dregatorii romani cei ce vinu in atingere cu poporul, si nu acesta e pentru ei, ci ei pentru acelăcaci ei traescu din căr'a poporului, er nu vice versa! Dregatorilor nostri administrati romani cu deosebire de recomandati mai multa blandetia si inteleptiune facia de popor.

Mii multi.

Caransebes, in 7 iuliu 1873. st. v.

Cetindu in „Albina,” Nr. 30, responsul dlui profesor de teologia Georgiu Margineanu, urmatu la corespondint'a unui membru esternu alu societatii rom. de lectura aicea, ce s'a publicat in Nr. 26 alu „Albina,” m'a prinsu mirarea candu am vedutu — ca dsa ca profesor de morala s'a incercat, pe cont'a onorei mele si a colegului meu Ioanu Ionasiu, a spelat stampa inscripționata cu: „Unélta orba” si „unisonari propagatori de mintiuni,” ce s'a pusu pe frunte-i, nu sciu cu, seu fara cauza, voind astfelu a cuprinde locu intre omenii cei omitti si de ómenia.

Éu marturisescu ca nu am avut o siune se cunoscu acea parte de caracterul dlui Margineanu, de slau auditu atribuindu-i se multo asemenea epitetepriu orasdaru acuma, — dupa ce vedu ca Dsa facea mai mica causa m'a numit indirectu omu reutaciosu, si de oru care traece de nedreptate, facendu marturia minciinosa, eschiderea mea si a colegului meu Ionasiu nu s'a intemplatu de flori de cuci, ci motive fundate, nu mi remane nici mie alt decat se crediu si eu cei multi, ca de la de cuci nu se infere nime cu o atare stampa neonorabila.

Omulu celu ce a facutu vre unu pacatu pôrta fric'a descoperirii in inima, visidia adeseori despre peccatulu comisul, candu e trasu la respundere, apoi se acuzi de paialu de fenu, spre a-si astă scapare — in asia siare se vede a fi fostu si dlu Margineanu, candu sa acatiatu de onorea mea fara cea mai mica cauza, ca se-si spele pe totle atribuite lui de membrulu mai scapatu.

De si asi avé acumuna buna ocasiune de revangiere pentru multele neplăceri ce s'au cansatu pe nedreptu, totusi me marturisescu de asta data numai a recomandati Margineanu, ca se retesca cu atentiu recenziea mea publicata in Nr. 50 alu „Fol” in carea s'a de slucit cu de amenuntulu, ca

tani, ei petrecu in cărcime langa rachiu, bere vinu, si in fumulu de tutunu imputit. Apoi etă bunule lectoru pentru ce e colera asi de pericolosa, pentru ce simptomele ei cresu pe intrecute, pentru ce in lupta organelor slabeste a se despărți de materiile bolnavitoase semte bolnavul ardere si sete din intru, candu totu trupulu lui este rece ca sloiul, este inghiatistu!

Unde se asiédia acesta epidemia petrecu 3 septemanie pana in trei lune, dupa cum adeca afa nutrementu se se păta desvoltă si aretă mai furiosu la inceputu, apoi dupace si-a luat rafta se mai potolosce.

Ca se potemu dă oresicari indreptari pentru ferirea de acesta boli, ar trebui se scim cu se propaga ea; — dar acesta inca nu s'a potutu astă si neci nu se va astă usioru, caci noi o cautam acoló, unde nu este. Unii doctori cugeta, ca nedescoperit a potintia a colerei lucră ca o materia dospitória si ca materiile, din care colera prepara veninul seu, trebuie se fia aerulu ori ap'a, cari contine multe spurcatiuni organice. Altii dicu că colera se desvoltă din eshalatiunile putreditorie ale pamentului umed, probabilmente sub in-

fluinti a unei incurgeri proprie — pote electro-magnetic a atmosferei, carea tota populatiun-a unui locu atacatu o semte mai multu ori mai pucinu, si apoi se cere cea mai mica cauza ocazionala ca morbul se erupa in tota grozavenia lui; acesta se va templă cu atatu mai securu, cu cătu organele amintite, adeca stomacul, matiele si pelea vor fi molesite, slabeste, necapace de a servi de locu de lupta intre morbu si organismu.

Materiile morbăsa ataca atunci sistemul nervos a folelui, crâncene doreri muncescu pe bolnavu, urmăda apoi sgârcieri, poterile se perdu, recesce totu trupulu, urmăda morțea.

Fiinduca bol'a acesta a urmatu in óresi care direptiune, adeca pre drumuri tare amblate, dupa caravane, taberi militari etc. s'a presupus că prin impedecarea comerciului, coambitelui ómenilor prin carantine, s'ar putea scuti tierele de reulu acesta; dar totu mesurele politiani-medicinice nu ajuta nimica, caci colera portata prin aeru, pote sub asemenea relatiuni de nou desvoltă molim'a, si astfelui si bate jocu de totu intreprinderile noastre, cautandu drumulu seu ne-

'mpedecă; ea se vede ca si-a facutu de problema, ca se măture spurcatiunea morala si fizica a ómenilor si locuintelor loru; si unde se află acesta spurcatiune mai tare agramadita de cătu in etati mari, in aceste locuies ale tuturor nebunilor si vit'alor, focariul nu numai alu coloarei, ci a tuturor morburilor genului omenescu, — unde totu circumstantiele conlucra la producerea si concentratiunea veninului. Aci dara trebue se fia aparatiunea colerei cu multu mai funesta, de cătu ori unde.

In tempulu mai nou profesorele din Monacu, Dr. Petenkofer, aflatu ca molim'a seu contagiu coloarei se desvîlta din esențe bolnavului, si a propusu desinfecțiunarea cloacelor si a esitorilor prin vitrioli de fier topit in apa, ce se vede a fi cu atatu mai foră scopu, cu cătu insusi Petenkofer se silese in unu modu extensiv a aretă, ca cauza colerei este cu multu mai pucinu a se cauta in contagiu, de cătu in miasma produsa prin strecurarea picuranda a spatiului, pe care locuim cu escrumente si cele latice lapidature ale vietiei omenescu. Medicii inse ca se se veda a fi facutu ceva,

sau apucat de acesta teoria si au ordonat disinfectiunea esitorilor in tote casele, si au uitat de sianturile cele puturose!

Nu e dura nici o preservativa specifica in contra colerei, precum nu e nici in contra altui morbu in adeveru, ci numai in spitala, in apoteca, la medici, cari vrea se profita de prostia poporului si se-si impla pungile Rogănu dara pre toti cetitorii foiei acestor se foréscă de intrebuintarea tinturilor pravurilor si ori ce felu de medicamente ele dela oricine prescrise, caci totu sunt siarlatanarie si n'au nici o baza ratinutabila.

Dar apoi me va intrebă cineva, ca ce se facutu, cum se se padișea de bol'a acesta. Eta ce. Totu ce contribue spre sanatata in tregei populatiuni si a singuracilor invidi se pote privi de preservativu contracolerei. Degă statul sanatosu, armonica asemenie a diferitelor organe, cari luca, spus sustinerea individului, calca naintea spini, seu tindu si ajuta a duce morbul si sfersitul bunu, precandu ómenii slabani bolnavitosi, betivii si molesitii cea mai mare parte peru. Se trăimu dura regulatu, se temu bucatele greu de mistuitu, grase, in-

pentru ce ne-a eschis; cătu de adeverate
au fost motivele aceluiasi actu de abus
nici facandu acést'a, sciu că si elu. si va afă res-
ponsulu la calumniele sale.

Aronu Damaschinu,
as. ref. consist.

Caransebesiu, in 8 iuliu.

Candu am ceteiu in nrulu 28 alu „Albina“ respunsulu dlui profesor de teologia Filipu Musta, urmatu la corespondentia membrului esternu alu societătii rom. de lectura de aicia, publicata in „Albina“ Nr. 26, — cu privintia la eschiderea mea si a colegului meu Ionasiu din sinulu numitei societati, mi-am adusu aminte de unu mare iesuitu din Bologna, care in cerculu seu angustu cunoscetu de omulu celu mai tiranu, fidatoriu si impilatoriu, ér' in publicu se pafacea a fi celu mai blandu si smeritul mai apoi se descoperi inse in elu unu enducatoriu a unei conjuratiuni secrete din carei sinu multi si-au perduto vieti a ce a ajunsu rondulu si la densulu.

Asia am aflatu de bine a respunde dlui Musta, ca — incatu se scie pre sine vinovatul in respunsu-i a facutu din adeveru neadecvat, se-si caute replie'a acomodata la cele fermate de elu in rectificarea mea publicata in Nr. 50 alu „Fed.“ unde s'a espusu in de-
fau tota cestiunea subversinte.

Aronu Damaschinu,
as. ref. consist.

Bontisoru, in 9 iuliu v.

In nrulu 50 alu „Albina“, intre varietati, sum invinovatitu că si avé datin'a d'a claca in domineci si serbatori, precum facutu, dupa respectivulu d. corespondentii in d'a ss. Apostoli. — La acést'a, in interesulu onórea mele si alu adeverului, de lipsa a reflectă, cumca nu eu, el patimile meu a tienutu in d'a ss. Apostoli claca, contragrădu seu propriu, si si acest'a in convelegere cu comitetulu par. si platindu pentru amédiul, candu s'a tienutu clac'a, 1 f. cass'a bisericii. Apoi parintele meu a facutu clac'a numai la cererea seraciei din carea a preferit a lucră diumetate de pre mancare si beutura buna, la unu ecomiu de buna stare din satu, decatul — silita fome — se se duca prin alte sate pre spari pre 20—30 bieti de cr.

Ioane Mera,
preotu.

Circulariulu consistorialu
cra toti protopresviterii din districtul Consistoriului aradanu.

Necesitatea introducerii unei evidențe supra averiloru, respective a pretensiunilor de bani bisericesci imprumutati la creștinii nostri, precum si a restantieloru din diferite usute la bisericile noastre, — s'a semtuita inca la intrarea in vietia si aplicarea Statutului Organicu, ce a si indemnatu Consistoriului eparchialu de locu dupa reorganizare si constituirea sa pe bas'a Statutului Organicu la anulu 1870 a luta mesurile necessare in privintia acést'a.

Avendu-se in vedere multilateralele agende ale protopresviterilor districtuali ca organe in prim'a linia si nemidilociu chiamate d'a esecută dispusetiuaile consistoriali in acestu meritu: afacerea acést'a Consistoriulu a fostu incredintiat'o altor barbati pre cari ii credea că se voru interesa de acesta cestiune vitale si momentosă.

Dar' arestandu-se curendu, că cu pucine exceptiuni cei mai multi, parte din indiferentismu, parte din absoluta nepotintia, apoi si din cauza opusetiunei intrevenite de catra organele subalterne, nu fusera in stare a corosponde acelei misiuni: Consistoriulu fu necesitat pre respectivii licuidatori a ii dispensa dela acea misiune incredintandu-apoi protopresviterilor.

In circulariulu consistoriului din 27. iuliu 1872 Nr. 1012/Epit. 319 referitoru la revisiunea ratiucinilor bisericesci pe viitoru, apriatu s'a accentuatu, cumca dispusetiunile facute prin normativulu din 4. februaru 1871 Nr. 80/Epit. 11, si repetite prin instructiunile speciali proovedute in normativulu din 15 iuliu 1871 Nr. 808/Epit. 278, ce s'a fostu emisu catra fostii licuidatori in privintia evidintiei si asecurarii baniloru bisericesci din obligatiuni si ale altor pretensiuni din tacsele usuate remase in restantia, — au se servésca de cincosura si concernintiloru domni protopresviteri cu insarcinare, că unde si incătu acelea prin fostii licuidatori nu s'ar fi efectuitu, se se constateze si efectuésca cu ocasiunea esamnarii ratiucinilor, in conformitate cu supravocatulu circulariu.

Cu tote aceste inse s'a observatu, că unde pana acum a respectivii domni protopresviteri au intreprinsu si efectuitu'revisiunea ratiucinilor, — cu privire la evidintia baniloru bisericesci din obligatiuni si despre restantii, nu numai că n'au avutu in vedere normativele susatinse, si n'au procesu conformu acelor'a, ci din partea cutarui domnii protopresviteru s'a facutu chiar obiectiuni, cumca formulariulu de ratiucinii prescrisuri ordinatiunea normativa din 9 iuliu 1871 Nr. 774/Epit. 25 n'ar fi coresponditoru din cauza că nu contiene rubricele necesarie pentru pretensiunile si restantiele cestiuni.

Imprejurarea acést'a dara indemna pre Consistoriu a deduce, cumca unii domni protopresviteri, séu n'au luatu notitia de normativele emise catra fostii licuidatori, séu n'au facutu usu de ele la ocasiunea revisiunii ratiucinilor, de orace acele normative, si mai virtuosu circulariulu de sub Nr. 808/Epit. 278 contine instructiuni detaiate si formularie, cum se se faca si introduca evidintia la tote comunele bisericesci, cum se se proceda la constatarea pretensiunilor licuidare si ce se se dispuna in privintia celor dubie si celoru neincasabile.

Deci ca respectivii domni protopresviteri se fie mai bine informati si orientati in privintia acést'a, si ca se se pote delatură scrupulositatile ivite, dar mai virtosu ca se se pote efectu si receruta esactitate constatarea si licuidarea averii bisericesci pe

anulu curinte 1873 pretutindenea — se se introduce o evidintia pre cătu mai simpla, dar' pre atât'a mai chiara si esacta despre banii si pretensiunile bisericelor néstre.

Spre ce scopu in legatura cu circulariulu de aicia din 7 iuniu a. c. Nr. 881 Epit. 195 sub I se tramtuit Preçinstei Tale ambelé normative susatinse d'impreuna cu formulaire protocölelor despre evidint'a receruta, pe langa urmatori'a.

Istruciune:

I. Cu privire la licuidarca pretensiunilor si la introducerea evidintiei.

1. Scaunul protopresviteral va imparti comunele din tractu in döue, trei séu in mai multe cercuri statatòric din câteva comune, dupa cum va afla că este mai corepondientioru scopului, si va indrumá respectivele oficie parochiale: ca tote ratiucinile si obligatiunile din anii precedinti pana inclusiv 1872 se le astérna oficiului protopresviterialu.

2. Pentru fie care cercu, scaunul protopresviteral va insarciná cu afacerea licuidării pe cutare membru asessoru scaunulu, caruia incredintandu-i ratiucinile si obligatiunile respectivelor comune, li va dà spre cincosura unu exemplariu din normativele sus espuse.

3. Respectivulu esmisiu asesoru scaunulu, conformu dispusetiunii din normativu pentru fiecare comuna din cercu seu, va combiná si defige unu terminu acomodat despre care incunosciintiandu comitetulu parochialu din respectiv'a comuna, si la care esindu in facia locului va intreprinde si efectui cele prescrise in normative.

4. Fiecare esmisiu scaunulu, efectuindu licuidarea, si compunendu protocolulu de evidintia dupa formulariulu 3, § 18 din normativulu de sub Nr. 807 Epit. 289 ex 1871, in singuraticele comune, despre acelea va compune unu conspectu sumariu in care totu dupa acelea rubrice va se fie induse sumele totali ale pretensiunilor licuidate din fiecare comuna.

5. Atât'u protocolele de evidintia ale singuraticelor comune, cătu si conspectulu sumariu despre tote comunele din cercu, respectivulu esmisiu le va substerne pe langa comitetiva scaunului protopresviteralu spre censurare; protocolele de evidintia amintite in punctulu precedinte le provede cu clausul'a aprobatória si le retramite respectivelor oficie parochiali spre a le inmaná epitropelor.

6. Din conspectele sumarie ale respectivilor esmisi, protopresviterulu concernintea va compune ér totu dupa rubricele din atinsulu formulariu unu registru sumariu, in care — dupa cercuri au a se induce, respective estrage tote comunele apartinetorie la tractu, pe langa espunerea sumelor totali; unu exemplariu alu acestui registru e a se pastră la oficiulu protopresviteralu ér altuliu a se asterne la timpulu seu Consistoriului.

7. Pentru aceste esmisiuni, respectivilor membri scaunali li se acordă diurnele si viaticulu stabilitu in circulariulu consistorialu din 27 iuliu 1872 Nr. 1012 Epit.

309 care le va anticipá respectiv'a epitropia parochiala pe langa cuitantia esmisului, — intocmai precum s'a incuviintiatu si domnilor protopresviteri.

Numai prin acésta modalitate si procedere apoi se potu efectu cele indegitate in susatinse normative, adeca se voru constatá, licuidá si asecurá tote pretensiunile bisericelor de prin comune, despre cari numai astfelui potemu avé o evidintia chiara si esacta atât'u la singuraticele comune, cătu apoi la protopresviterate si la Consistoriu, si asupra caror'a numai astfelui se poate tiené control'a necesaria.

II. Cum se se faca evidente pretensiunile acesto in ratiuciniele anuali?

1. In ratiuciniele anuali ale epitropelor: au a se induce, — dupa formulariulu prescrisul prin circulariulu din 9 iuliu 1870 Nr. 774 Epit. 25. — numai perceptiunile venitelor si erogatiunile speselor curinte, anume:

a) in rubrica venitelor, remanintia baniloru din anulu trecutu, sumele incassate in decursulu anului curinte si sum'a totale a venitului :

b) in rubrica speselor se espusu tote erogatiunile avute in decursulu anului, in special si sum'a totale a speselor.

2. Incheiandu-se ratiucinulu despre venituri si spese curinte, — se face Bilantul séu computul generalu, ér dupa formulariulu ratiucinului amintit in punctulu procedinte si anume:

a) se espune sum'a totale a venitului curinte:

b) din acést'a se subtrage sum'a totale a speselor curinte;

c) si asiá la capetulu anului se espune cătu au mai remasu in bani gat'a dupa substragerea speselor;

d) catra acésta remanentia apoi se adaugu pretensiunile bisericiei din capitale si restantii — constatato si espuse in protocolul de evidintia amintit sub I punctulu, 5, cari sumisandu-se la olalta cu remanentia baniloru se aréta starea activa a cassadei, adeca totalul venitului bisericescu in bani gat'a, in obligatiuni despre capitale, in intretele acostor'a si in restantiele pretensiunilor din diferite tacse.

3. Observandu-se acésta modalitate, compunerea ratiucinilor bisericesci anuali de felu nu va fi espusa incurcaturilor de pana acum, apoi atât'u revisiunea cătu si control'a asupra loru va fi cu multu mai usiora, déca despre capitale si pretensiuni esista si se pote evidint'a separata indeginitate mai susu.

III. Aretarea periodica receruta pentru substertere la sinodulu eparchialu anualu despre resultatulu ratiucinilor.

Ca se pote corespunde domnii protopresviteri districtuali recrincielor din circulariulu consistorialu de datulu 7- iuniu a. c. Nr. 881/Epit. 195 mai usioru si mai temeriu se dispune:

1. Licuidarea pretensiunilor si introducerea evidintiei despre ele, dispuse in punctulu I. 4. e fara am nare de a se pune

trie si incalditòrie, adeca carnea peste totu, mai vertosu cea sarata, uscata, supe fermiti, piparate, acrite cu ocatu, pome necopte muri, cafea, ciocolada, bere, vinuri, rachiu. Si mancám mancari curate, simplu gâtite, legumi, tăietie, urezu, pasatu fertu in lapte, alte copturi usioare si pome bine cōpte. Si benu apa curata, próspera mai de multe pe di, ca de o parte se aiba sanie in tempulu acestu caldurosu de unde si trage umediela si asiá se nu se ingrösia, — alta parte ca stomacul prin recel'a apei capete tări'a cuvenita si se pote mistui, pele se pote asudá si astufeliu remanendu contentu cu porii deschisi se scota matea morbosa din trupu prin sudori. Si grigiu de curatien'a in casa, cuina, curte si în tòte localitătile; se schimbămu camesie, pantalu, se aerimu cătu se pote de bine atât'u vestimentele, cătu si pătrurile. Si ne scaldu in tòte dilele si se ne spălămu si străpau la fantane cu apa recorosă pre spate, ne padim de mania si de tòte affectiunile, de previghiare, comotiuni in timpu recorosu, ne ocupămu cu lucruri mai usioare, prijatu de lemn, sapatu etc. Acestea padindu-

le, nu vom avé trebuintia de nici unu preservativu, si daca totusi ne-ar atacă ból'a, o vom impacta o usioru in unu modu ce-lu vom areta mai la vale.

Cele ce are de facutu politia in privintia colericii nu se tiene de noi, dar atât'a trebuie se atingemu, că pana candu ea va suferi pome necopte stricate, vermenose, cu cari lacomia insiela bietii copii, — nu si implinesce detorint'a sa; pana nu va ingrigi ca carne a se nu ia stricata, panea nedospita, circimele tòta diu'a si cea mai mare parte a noptii deschise, nu a facutu nemica — de arordená ori ce desinfectiune! Coler'a persecuta cu o deosebita rigorositate pre cei ce petrecu o parte mare a dilei in cărcima la bere, vinu si rachiu. In New-York, dupa o relatiune a asociatiunii cumpetatilor, au fostu in 336 de morti colericici, 195 beti si 131 beutori.

Semnele colericii suntu urmatorele: De multe ori nici unu percursoru, cea mai mare parte cu percursorii unei grătie, urdinari fluidi. Omulu se semte dintr'o data, si maialesu nōptea, atacatu de o imbuldiela la urdinat, carea miu slăbesce. La inceputu urdina remasitiele escrementelor, apoi una

cantitate de fluidu tulbure-flocosu, asemenea apei de urezu; nu multu dupa aceea incepe si vomarca unei acemene materie. O sete muncitoria, doreri la capulu peptului, o frica mare si respiratiune grea, ataca bolnavulu. Urmédia apoi iute perderea poterilor si slabitiunea trupului intregu. Petioare, manele, vîrvulu nasului si fruntea recescu ca sloiulu, pulsulu pentru ingrosarea sangului se face totu mai slabu, pana ce se perde de totu; ochii se trag in gropile lor si suntu incunjurati cu anele albaste, urin'a si sudoreea se inchiaza; se aréta spasmii crânceni si dorerosi in pulpele petiôralor si in toti muschii. Inse nu totu dé-una urmédia in acésta ordine semnele colericii, caci la omenii cu stomacu si matie slabie lipsesc vomarea si se aréta numai urdinarea si spasmii.

Decursulu acéstei epidemiei e grabnicu si funestu, in trei-patru dile se decide. Daca dupa ajungerea gradului celui mai naltu alu reului se observa incetarea evomatiunilor, a spasmelor, se redice érasi pulsulu si se semte mai bine, se incăldiesce pele si petioare si se usiurăda resuflarea, — atunci bolnavulu se poate considera de scapatu

Vai de mene! par' că vedu cum va trânci cetitoriulu. Apa rece la colera, unde trebuie caldura, cine a mai vediutu?! — Asia e, dar sunt cari au vediutu si au vindicat astfelui mii de bolnavi, apoi au si scrisu si ne-au inventiatu si pre noi cum se purce demu la aplecare apei in colera. — Si eu miu voi a descrie acésta cura pentru poporul nostru celu veniosu si pentru cei ce voru se-i deajutoriu in acésta nepotintia.

(Va urmá)

